

DANSNÄT SVERIGE

Jönköping den 4/5 2009

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Dansnät Sveriges yttrande över Kulturutredningen SOU 2009:16

Svenskt dansliv har under de senare åren genom statlig samordning och regional respektive lokal medfinansiering framgångsrikt byggt upp nya informella nationella strukturer för att sprida dans i hela landet. Konstområdet har därmed, trots små förutsättningar, kunnat utvecklas i positiv riktning. Det nationella handlingsprogram som upprättats har visat sig verkningsfullt.

I utredningen föreslås att bidrag till arrangörer på teater-, musik- och dansområdet i tillämpliga delar skall (del 2 13.3) ingå i portföljmodellen. Vissa av de verksamheter som idag mottar statliga bidrag för sådan verksamhet är av nationell karaktär. Vi vill förtydliga att ett nationellt nätverk, som Dansnät Sverige (DS), Turnéslingan Tre Scener eller Dansspridning Mellansverige bygger på flera samverkande parter i en gemensam nationell struktur.

Dansnät Sverige (DS) är ett nätverk av dansarrangörer vari ingår såväl föreningar, institutioner, kommuner, landsting och regioner. Arbetet innebär nationella turnéer för huvudsakligen fria danskonstnärer jämte information och kunskapsuppbyggande om dans. Det stöd som mottagits från staten har varit helt avgörande för nätverkets uppbyggnad och framgångsrika bidrag till svenskt kulturliv. Det är vår bedömning att det utan det statliga stödet, såväl ekonomiskt som moraliskt, hade varit ytterst komplicerat att bygga upp den nationella verksamheten. Två tredjedelar av nätverkets kostnader finansieras lokalt och regionalt. Nätverket mottar ett årligt administrativt bidrag som formellt ställs till Dansens Hus men i praktiken i dess helhet disponeras av DS. Ordningen kan med fördel bibehållas.

Den andra delen av stödet till DS är arrangörsbidrag. Sådana lämnas direkt till respektive part i DS efter ansökan till och beslut av Statens Kulturråd. Bidragen är kostnadsrelaterade och därmed varierande mellan arrangörerna såväl som över åren. Det nationella verksamhetsområdet kräver en nationell helhetssyn vid bedömning av bidrag. En sådan kan knappast uppnås om resurserna fördelas via portföljerna. Därför måste nationella nätverk också få nationellt arrangörsstöd i fortsättningen för att kunna fortsätta att fungera, och detta krävs också för att det nationella handlingsprogrammet för dans skall kunna fortsätta gälla och implementeras. Att komplettera nationella satsningar med regionala/kommunala motprestationer är en fortsatt framgångsrik modell för danskonstens spridning, och därför behövs både statliga och regionala arrangörsstöd för dans i framtiden.

Därmed är det av största betydelse att dessa arrangörsbidrag till parterna i DS, liksom för övrigt liknande nationellt verkande organismer och särskilt till konstuttryck som är nyare inom kulturpolitiken eller mer svårtillgängliga, fortsatt utdelas direkt från staten vid sidan av portföljerna. Endast staten kan ha perspektivet att bevaka spridningen i landet, basen för ett demokratiskt kulturliv.

Man bör ha i åtanke att flera regioner ännu ej kommit igång med dansverksamhet. Det förefaller komplicerat att i portföljerna inkludera medel för deras eventuella framtida intresse för att starta uppbyggnad av sådan verksamhet. Alternativet att dessa regioner skulle få vänta tills nästa förhandlingsomgång och därmed avvakta med sin start under en längre tid är självfallet kontraproduktivt.

Förhoppningsvis kommer i framtiden nya nationellt verkande initiativ och aktiviteter att uppstå. En situation där de respektive deltagarna i ett sådant sammanhang ej gemensamt skulle kunna vända sig till en nationell nivå för stöd, utan skulle tillfråga ett antal regioner med möjligen olika prioriteringar, skulle sannolikt vara förödande för svenskt kulturlivs vitalitet och utveckling.

DS vill även uttrycka särskilt stöd för utredningens bedömning att stödet till de s k fria grupperna inom scenkostområdet kvarstår för central fördelning. En regional fördelning skulle sannolikt leda till regional inlåsning av resurserna. I flera regioner saknas fria grupper helt eller delvis, kvalitetsnivån blir därmed lidande. Situationen är vidare sådan att huvuddelen av grupperna, p g a arbetsmarknadens förutsättningar, finns i de tre storstäderna med tyngdpunkt på Stockholm. Det är av stor vikt att fria grupper kan etableras även utanför storstadsområdena. Statens Kulturråds hantering har hittills givit kommuner och regioner incitament till sådana satsningar. Dansområdet skiljer sig från övriga scenkonstområden så till vida att den institutionella infrastrukturen är svag. Detta har lett till att området kännetecknas av entreprenörskap i form av mer eller mindre fasta konstellationer vilka till stor del baserar sin verksamhet på kortare eller längre samhällsstöd. Lokala ambitioner och initiativ måste fortsatt kunna få stöd från staten i ett nationellt kvalitetsperspektiv

För Dansnät Sverige

Claes Rydberg, ordförande Vicky Sverkersson, v. ordf. Lars Eidevall, sekreterare